

XIII. Decimum quartum caput. Fraus, violentia et rapina vetatur et ne iniusta 786
vel maiora tributa ecclesiis Dei imponantur, quam lex Romana et antiqua consuetudo
priorum imperatorum, regum et principum habeat, omninoque qui sanctae Romanae
ecclesiae et beato Petro principi apostolorum communicare cupit, ab hoc vitio vio-
5 lentiae immunem se servare studeat. Sic concordia ubique et unanimitas inter reges
et episcopos, ecclesiasticos et laicos, omnemque populum christianum, ut sit unitas
ubique ecclesiarum Dei et pax in una ecclesia, in una fide, spe et caritate permanens,
unum caput habens quod est Christus, cuius membra se invicem adiuvere, mutuaque
caritate diligere debeant, sicut ipse dixit: 'In hoc cognoscent omnes, quia mei dis- Ioh. 13, 35.
10 cipuli estis, si dilectionem habueritis ad invicem'.

XV. Decimum quintum caput. Interdicuntur omnibus iniusta connubia, et in-
caestuosa, tam cum ancillis Dei¹ vel aliis illicitis personis, quam cum propinquis et
consanguineis vel alienigenis uxoribus: et omnino anathematis mucrone perfoditur,
qui talia agit, nisi correctus resipiscat a tam nefanda praesumptione, et suo episcopo
15 obtemperans se ipsum ad aequitatis normam corrigit et revocet.

XVI. Decimum sextum caput. Decreto abdicatur filiis meretricum legitima here-
ditas. Adulterinos namque filios ac sanctimonialium auctoritate apostolica spurios et
adulteros iudicamus. Virginem namque, quae se Deo voverit et ad instar sanctae
Mariae vestem induerit, sponsam Christi vocitare non dubitamus. Ideo manifestum
20 est sive in caelestibus rebus sive terrestribus, quia qui potentior se sponsam
tulerit et suo sibi eam matrimonio copulaverit, nunquam impunitus evadet. Unde et
apostolus ait: 'Si quis templum Dei violaverit, disperdet illum Dominus. Templum 1. Cor. 3, 17.
enim Dei sanctum est' etc. Item apostolus: 'Hoc namque scitote intellegentes, quod Eph. 5, 5.
omnis fornicator aut immundus aut adulter aut avarus non habet hereditatem in regno
25 Christi et Dei'. Perpendite namque, si ab apostolo hereditas seculi secluditur, dicente
scriptura: 'Non enim heres erit filius ancillae cum filio liberae'. Sed dicet aliquis Gal. 4, 30.
adulterinus: Meretrix mea non est serva, sed libera. His auctoritate apostolica respon-
demus: 'Nescitis, quia cui vos servos exhibuistis ad obediendum, servi estis eius cui Rom. 6, 16.
obedistis? Sive peccati ad mortem, sive iusticiae ad sanctificationem'. Idcirco impe-
30 ravimus apostolicis verbis, ut propter fornicationem fugiendam unusquisque laicus 1. Cor. 7, 2.
suam uxorem legitimam habeat, et unaquaeque suum virum habeat, ut secundum
Dominum inde heredes legitimos habeat fiantque* heredes Dei coheredes autem Christi. col. 3, 11.
Caeterum sicut in canone vel in evangelica doctrina et decretis apostolicorum dog-
matum de legitimis matrimoniis vel statuto tempore nubendi vel abstinendi scriptum
35 est: his decretis nihil addere praesumimus aut demere. Si quis autem videtur con-
tentiosus esse, non talem consuetudinem nos habemus neque ecclesia Dei.

XVII. Decimum septimum caput. De decimis dandis, sicut in lege scriptum est:
'Decimam partem ex omnibus frugibus tuis seu primitiis deferas in domum domini Exod. 22, 29
Dei tui'. Rursum per prophetam: 'Adferte, inquit, omnem decimam in horreum meum, Deut. 14, 22.
40 ut sit cibus in domo mea, et probate me super hoc, si non aperuero vobis cataractas
caeli et effudero benedictionem usque ad abundantiam, et increpabo pro vobis devo-
rantem, qui comedit et corrumpit fructum terrae vestrae et non erit ultra vinea sterilis
in agro, dicit Dominus'. Sicut sapiens² ait: 'Nemo iustam elemosynam de his quae
possidet facere valet, nisi prius separaverit Domino, quod a primordio ipse sibi reddere
45 delegavit. Ac per hoc plerumque contingit, ut qui decimam non tribuit, ad decimam
revertitur'. Unde etiam cum obtestatione praecipimus, ut omnes studeant de omnibus
quae possident decimas dare, quia speciale domini Dei est, et de novem partibus

1) Cf. infra epist. 16. 101.

2) Nescio quis.